

**ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ АБӮАЛӢ ИБНИ СИНО**

**НИЗОМНОМАИ
МАРКАЗИ ОМУӢЗИШИ МАЛАКАҲОИ АМАЛӢ**

Душанбе – 2019

**ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ АБӢАЛӢ ИБНИ СИНО**

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

**Ректори Донишгоҳи давлатии
тиббии Тоҷикистон ба номи
АбӢалӢ ибни Сино, д.и.т.,
профессор**

_____ **Гулзода М.Қ.**

« ____ » _____ с. 2019

**Низомномаи
Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ**

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Низомномаи мазкур дар асоси қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ” қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи ҳифзи саломатии аҳоли”, «Оинномаи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино», “Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” аз 30.03. соли 2017, №3/13, “Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, қоидаҳои тартиботи меҳнати дохили донишгоҳ ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия шудааст.

1.1. Маркази омӯзиши малақаҳои амалӣ (минбаъд - МОМА) бахши сохтори Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино буда, ба мақсади ташаккул, инкишоф додан ва дастгирии салоҳиятнокии клиникӣ дар донишҷӯёни донишгоҳ ва мутахассисони соҳаи тандурустӣ, ҳамчунин, барои таъмин кардани муҳити бехатар, бидуни таваккал кардан ба саломатии беморон, эътимодноки маърифатӣ, ки барои омӯзиши самараноки малақаҳои клиникӣ муоширатӣ мусоидат мекунад ва **принсипи омӯзиш дар тӯли тамоми ҳаёт амалӣ кардан**, ташкил карда мешавад.

1.2. Рисолати марказ - **Таъмин намудани муҳити муносиби таълимӣ барои омӯзиши малақаҳои клиникӣ.**

1.3. Марказ фаъолияти худро мутобиқи асноди қонунгузорӣ ва меъёриву ҳуқуқии системаи тандурустӣ, таҳсилоти тиббӣ фармасевтӣ, низомномаи шӯъбаҳо ва дастурҳои вазифавии кормандони Марказ ба роҳ мемонад.

1.4. Фаъолияти Марказро директори он роҳбарӣ мекунад, ки ўро ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино таъйин менамояд. Директори Марказ дар самти ташкил ва таъмин кардани раванди таълим ба муовинати ректор оид ба корҳои таълимӣ-методӣ итоат мекунад.

1.5. Директори Марказ тамоми масъалаҳои вобаста ба фаъолияти Марказро мувофиқи салоҳияти худ ва дастури вазифавӣ, ки ҳамин Низомнома муайян кардааст, ҳаллу фасл мекунад.

1.6. Марказ соҳиби муҳри худ бо нишонаи донишгоҳ мебошад.

1.7. Марказ фаъолияти худро ҳам дар пойгоҳҳои клиникӣ донишгоҳ гузаронида метавонад.

Номи расмӣ Марказ:

Ба забони тоҷикӣ – Маркази омӯзиши малақаҳои амалӣ (МОМА)

Ба забони русӣ – Центр обучения практических навыков (ЦОПН)

Ба забони англисӣ – Practical skills centre (PSC)

2. ВАЗИФАҲОИ АСОСИИ МАРКАЗ

2.1. Дар Марказ таъмин намудани муҳити мутаносиби таълимӣ барои омӯзиши клиникӣ аз ихтисоси зерин: акушерӣ ва гинекология, бемориҳои дарунӣ, бемориҳои кӯдакон ва неонатология, кори ҳамширагӣ, одоби муошират бо беморон ва наздикони онҳо, оториноларингология,

офтальмология, реаниматология ва ёри таъчилӣ, стоматология, тибби оилавӣ травматология, ҷарроҳӣ, анатомияи одам.

2.2. Ташкил ва татбиқ намудани омӯзиши мутамарказонидашуда ва таълими малакаҳои амалӣ (клиникӣ ва муоширатӣ) дар асоси истифода бурдани усулҳои гуногуни омӯзиш. Дар раванди омӯзиш манекенҳо, моделҳо, муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои таълимии интерактивии компютерӣ, маводи аудио- ва видеои оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ бо ҷалб кардани мизочони стандартӣ барои омӯзиш ва арзёбии малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) истифода бурда мешаванд.

2.3. Ворид кардани шартҳои асосии таълими симулятсионӣ дар рафти омӯзиши малакаҳои амалӣ. Омӯзиши малакаҳои амалӣ дар Марказ аз рӯи чор қоидаи асосии таълими симулятсионӣ бо роҳ монда мешавад.

А. Бисёрсамтии таълим - машғулиятҳои кӯтоҳмуддат ва ҳамарӯза, ё якчанд рӯз пас такрор карда шуда, нисбат ба машғулияти дарозмуддати якқарата худро натиҷабарх нишон медиҳад.

Б. Аз усули оддӣ ба усули мураккаб - самаранокии таълим ва суръати комёб шудани натиҷаҳои лозимӣ ҳангоми тамрини қадам ба қадам ва аз вазифаҳои оддӣ сар карда оҳиста-оҳиста ба вазифаҳои мураккаб сару кор гирифтани баландтар мебошад.

В. Бо ҳамдигар пайваст кардани усулҳо - омӯхтани малакаҳои амалӣ дар пайвасти омӯзиш ба воситаи симуляторҳои виртуалӣ ва тренажёрҳои стандартӣ бо омӯзиш дар беморхона дар назди бистари бемор натиҷаи беҳтаринро медиҳад.

Г. Мақсади таълим маҳорат аст - сатҳи омодагии таълимгиранда на аз вақти сарфкарда вобаста мебошад, вале ба даст овардани сатҳи зарурии маҳорат, ки дар иҷроиши ниҳоят мунтазами алгоритми малакаҳои амалӣ, кӯтоҳ шудани муддати иҷроиши малака ва кам шудани хатогиҳо ҳангоми баамаловардани малака намоён мегардад.

2.4. Омӯзиш дар МОМА ба таври ройгон гузаронида мешавад.

2.5. Омӯзиш дар МОМА ба се забон гузаронида мешавад – тоҷикӣ, русӣ, англисӣ.

2.6. Ташкил намудани рафти таълими малакаҳои амалӣ (клиникӣ ва муоширатӣ). Рафти машғулиятҳо дар Марказ аз қисмҳои семинарӣ (намоиши ва баёнкунии иҷроиши малакаҳо аз ҷониби устод), қисми амалӣ (қори амалии донишҷӯён бо роҳбарии устод), қисми лабораторӣ (қори мустақилонаи донишҷӯён зери назорати устод), дефбрифинг (муҳокимаи натиҷаҳо байни устоду донишҷӯён) иборат мебошад.

2.7. Ташаккул додани малакаи омӯзиши мустақилонаи худсамтдиҳандаи муҳассилин ва амалӣ кардани принсипи омӯзиш дар тӯли тамоми ҳаёт.

2.8. Ташкил кардани шароит ва гузаронидани корҳои мустақилонаи муҳассилин оид ба азхудкунии малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ).

2.9. Ташкил намудан ва гузаронидани мониторинги сифати омӯзиши клиникӣ ва самаранокии азхудкунии малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) донишҷӯён дар шароити МОМА.

2.10. Ташкил намудан ва гузаронидани санчишҳои ҷорӣ, санчишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои мини-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ ҳамчунин назорати таъминнокии методии он.

2.11. Таъсис додани захираи маълумот оид ба мониторинги сифати тайёр кардани донишҷӯёни дар доираи малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) ва натиҷаҳои санчишҳои ҷорӣ, санчишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои ҷорӣ, имтиҳонҳои мини-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ.

2.12. Ташкил намудан ва назорати таъминнокии методии раванди таълим дар МОМА. Таҳлили таъминоти раванди таълим бо адабиёти таълимӣ ва дастурҳои таълимӣ, андешидани чораҳои мушаххас оид ба беҳтаршавӣ ва тақмилдиҳии таъминоти таълимӣ-методӣ.

2.13. Иштирок кардан дар модернизатсияи раванди таълим мувофиқи талаботи замон, амалӣ гардонидани дурнамои рушди фаъолияти таълимии ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино. Таҳқиқ, таҳия ва паҳн намудани таҷрибаи пешқадами таълимӣ. Ворид кардани технологияҳои иттилоотӣ дар раванди таълим.

2.14. Мусоидат кардан ба инкишофи мафҳуми клиникӣ муҳассилин, азхуд кардани тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ, стандартҳои ёри тачилӣ ва стандартҳои таҳассусӣ.

2.15. Мусоидат намудан дар баланд бардоштани сифати тайёрии клиникӣ мутахассисон, тақмили ихтисоси ҲПО (ҳайати профессорону омӯзгорони) кафедраҳо дар самти таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ).

2.16. Мунтазам тақмил додани ихтисос ва потенциали тамринии мутахассисон ва сармутахассисони МОМА. Ҳамасола на камтар аз 20% устодони Марказ бояд аз тақмил ихтисоси тиббӣ ё педагогӣ гузаранд.

2.17. Ташкил намудан ҳамкорӣ бо сохторҳои донишгоҳ ва кафедраҳои клиникӣ оид ба ҳамаи самтҳои фаъолияти Марказ.

2.18. Ташкил намудан ҳамкориҳои зич бо Комиссияи марказии методии донишгоҳ, Шуроҳои илмӣ-методии донишгоҳ, Шӯъбаи сифати таълими донишгоҳ ва кафедраҳои клиникӣ оид ба таҳия ва татбиқи раванди таълим ва таъминоти таълимӣ-методии раванди таълим дар Марказ.

2.19. Ташкил намудани ҳамкориҳои мутақобилан судманд ва корҳои муштарак бо Марказҳои симулятсионии хориҷӣ ба воситаи бастанӣ шартномаҳои дучониба, мубодилаи академӣ ва гузаронидани таҷрибаомӯзӣ.

2.20. Мувофиқа кардани сифати омӯзиш дар Марказ бо талабот ва стандартҳои байналмилалӣ Федератсияи умумичаҳонии таҳсилоти тиббӣ (WFME) бо таснифоти аврупоӣ оид ба сифати таҳсилоти тиббӣ, бо тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ ва стандартҳои ёри тачилӣ Ташкилоти умумичаҳонии тандурустӣ (WHO), бо қоидаҳои Ассотсиатсияи

байналмилалӣ оид ба таълими тиббӣ (АМЕЕ) ва Ҷамияти умумичаҳони таҳсилоти симулятсионӣ.

3. САЛОҲИЯТИ МАРКАЗ

3.1. Гузаронидани корҳои таълимӣ дар шароити Марказ

3.1.1. Дар Марказ чунин машғулиятҳо гузаронида мешаванд - дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои такмили ихтисос, видеолексияҳо.

Дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ дар Марказ аз рӯи ҷадвали таълимӣ дар Шуъбаи таълими донишгоҳ тасдиқ шуда барои донишҷӯён гузаронида мешаванд.

Дарсҳои иловагӣ (машваратӣ) ё силсиладарсҳои иловагӣ (машваратӣ) барои омодагии донишҷӯён ба санчишу имтиҳонҳо дар Марказ. Ҷамарӯза барои хоҳишмандон аз ҷониби мутахассисони Марказ дарсҳои иловагӣ (машваратӣ) ё силсиладарсҳо барои омодагии донишҷӯён ба санчишу имтиҳонҳо гузаронида мешаванд. Ҳар як мутахассиси Марказ аз рӯи ихтисосаш чунин дарсҳо дар соатҳои ғайри аудиторӣ бояд гузаронад.

Дарсҳои такмили ихтисос дар Марказ барои муҳассилини баъдидипломӣ (ординаторони клиникӣ, духтурони интернатура, аспирантон, духтурони амалӣ, хангоми гузаштани онҳо аз курсҳои такмили ихтисос гузаронида мешаванд.

Видеолексияҳо дар Марказ бо намоиши филмҳои таълимӣ-тиббӣ хангоми машғулиятҳо гузаронида мешаванд.

3.1.2. Рафти машғулиятҳо дар Марказ метавонад қисми семинарӣ, қисмӣ лабораторӣ, қисми амалӣ дар бар гирад.

3.1.3. Тамоми машғулиятҳо дар Марказ бо иштироки устодони кафедраҳо, ё мутахассисони Марказ ё дар якҷоягӣ гузаронида мешаванд. Ба устодон ва донишҷӯён аз дигар муассисаҳои таълимӣ ё тиббӣ гузаронидани машғулиятҳои худ дар шароити Марказ манъ аст.

3.1.4. Ҷадвали машғулиятҳо дар Марказ дар асоси ҷадвали умумии машғулиятҳо дар Шуъбаи таълими донишгоҳ таҳия ва тасдиқшуда гузаронида мешаванд.

Сармутахассисон ва мутахассисони МОМА метавонад бо кафедраҳои клиникӣ, дар ҷаҳорҷӯбаи ҷадвали умумии машғулиятҳо дар Шуъбаи таълими донишгоҳ таҳия ва тасдиқшуда, ҷадвали машғулиятҳо барои ҳуҷраи таълимии худ ташкил кунад.

Ҷадвали дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои такмили ихтисос дар Марказ таҳия мешаванд ва ба Шуъбаи таълими донишгоҳ пешниҳод ва тасдиқ карда мешавад. Хангоми таҳияи чунин машғулиятҳо дархосту пешниҳодҳо муҳассилин ба инobat гирифта мешаванд.

3.1.5. Ташкил кардани ҳуҷратҳои бақайдгириндаи омӯзиш дар Марказ. Журналҳои махсус барои бақайдгирии омӯзишҳои муҳассилин дар ҳар як ҳуҷраи таълимии Марказ бояд мавҷуд бошанд. Масъулияти дуруст пур кардани журналҳо ба сармутахассисон ва мутахассисони Марказ ки ин ҳуҷраи таълимиро истифода мебаранд вогузор карда мешавад.

3.1.6. Ташкил кардани тартиби ҳуҷратнигории қайди омӯзишҳо дар Марказ.

Ҳар як донишҷӯ ҳангоми гузаронидани омӯзиш дар ҳуҷраҳои таълимии Марказ, бояд ному насаби худро, факултет, курс, гуруҳро бо имзогузорӣ дар журналҳои махсус бояд қайд кунад.

Ҳар як муҳассилини баъдидипломӣ, ҳангоми гузаронидани омӯзиш дар ҳуҷраҳои таълимии Марказ, бояд ному насаби худро, зинаи таҳсилоти баъдидипломии худ, номи кафедра ё номи муассисаро бо имзогузорӣ дар журналҳои махсус бояд қайд кунад.

Ҳар як устоде ҳангоми гузаронидани машғулият дар ҳуҷраҳои таълимии Марказ сана, ному насаби худро, номи кафедра, мавзӯи машғулиятро бо имзогузорӣ бояд қайд кунад.

3.1.7. Ташкил кардани оморчини рафти таълим дар Марказ. Ҳисоб карда мешавад:

Миқдори умумии машғулиятҳои амалӣ дар Марказ гузаронида шуда.

Миқдори умумии муҳассилин дар ҳамаи машғулиятҳои амалӣ иштирок дошта.

Миқдори машғулиятҳои амалӣ дар Марказ гузаронида шуда вобаста ба намудаш - дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо).

Миқдори машғулиятҳои амалӣ дар Марказ гузаронида шуда вобаста ба фанҳои таълимӣ.

Миқдори муҳассилин вобаста ба намуди машғулиятҳои Марказ (дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо).

Миқдори муҳассилини машғулиятҳои Марказ вобаста ба факултетҳои донишгоҳ.

Миқдори умумии муҳассилин дар ҳар як ҳуҷраи таълимӣ-клиникии Марказ (мувофиқи курс барои донишҷӯён ва алоҳида барои муҳассилини баъдидипломӣ) иштирок дошта.

3.1.8. Ташкил кардани оморчини сарбории таълимии устодони Марказ. Ҳисоб карда мешавад:

Миқдори умумии машғулиятҳои амалӣ аз ҷониби устодони Марказ гузаронида шуда.

Миқдори умумии муҳассилин дар машғулиятҳои амалии устодони Марказ иштирок дошта.

Миқдори умумии машғулиятҳои амалӣ аз ҷониби устодони Марказ гузаронида шуда вобаста ба намудаш - дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо).

Миқдори умумии муҳассилин вобаста ба намуди машғулиятҳои Марказ (дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо) дар машғулиятҳои амалии устодони Марказ иштирок дошта.

3.1.9. Ташкил кардани оморчини сарбории таълимии ҳар як устои Марказ. Ҳисоб карда мешавад:

Миқдори умумии машғулиятҳои амалӣ аз ҷониби устои Марказ гузаронида шуда.

Миқдори умумии муҳассилин дар машғулиятҳои амалии устои Марказ иштирок дошта.

Миқдори умумии машғулиятҳои амалӣ аз ҷониби устои Марказ гузаронида шуда вобаста ба намудаш - дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои такмили ихтисос, видеолексияҳо).

Миқдори умумии муҳассилин дар машғулиятҳои амалии устои Марказ иштирок дошта вобаста ба намуди машғулиятҳои Марказ (дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои такмили ихтисос, видеолексияҳо).

3.1.10. Ҳамаи устодони Марказ бояд ба оморчини сарбории таълимӣ иштироки фаъол намоянд.

3.2. Гузаронидани корҳои таълимӣ-методӣ дар шароити Марказ

3.2.1. Таҳия кардани нақшаи солонаи раванди таълим, ҷадвали машғулиятҳо дар МОМА дар мувофиқа бо Шуъбаи таълимии донишгоҳ.

3.2.2. Таҳия кардани Рӯйхати малакаҳои амалӣ ки дар шароити Марказ омӯхтан имконпазир аст.

Рӯйхати малакаҳои амалӣ бо иштироки ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони Марказ, ҳар як кас аз рӯи ихтисоси худ, ба забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ таҳия карда мешавад.

Рӯйхати малакаҳои амалӣ ба директори Марказ пешниҳод карда мешавад ва дар Шуъбаи таълими донишгоҳ тасдиқ карда мешавад.

Ҳамасола Рӯйхати малакаҳои амалӣ аз ҷониби сармутахассисон ва мутахассисони Марказ, аз рӯи ихтисосашон, аз нав дида баромада мешавад.

3.2.3. Таҳия кардани таснифи малакаҳои амалӣ. Малакаҳои амалӣ вобаста аз муҳимият ва сатҳи мураккабии ба се категория бояд тақсим карда шавад:

А донишчӯ мустақилона бояд иҷро карда тавонад.

В донишчӯ зери назорати мураббӣ бояд иҷро карда тавонад.

С донишчӯ асосҳои усули иҷроиши малака бояд донад.

Малакаҳои амалӣ вобаста аз барномаи таълимӣ курс ба курс бояд тақсим карда шавад.

3.2.4. Ташкил кардани меъёри миқдори зарурии иҷроиши малакаҳои амалӣ барои ҳар як муҳассилин. Вобаста аз мураккабии ва муҳимият малакаи амалӣ миқдори иҷроиши ҳар як малакаи амалӣ аз ҷониби донишчӯ аз 5 то 20 маротиба ва аз ҷониби муҳассилини баъдидипломӣ аз 20 то 40 мебошад.

3.2.5. Таҳия кардани алгоритмҳои иҷроиши малакаҳои амалӣ бо иштироки ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони Марказ ва истифодабарии он дар рафти таълим. Ҳар як малака алгоритми худ дорад, яъне аз иҷроиши қадам ба қадам мебошад. Ҳамагӣ то 10-15 қадам бояд бошад.

3.2.6. Таҳия кардани системаҳои баҳогузорию иҷроиши малакаҳои амалӣ. Баҳогузори ҳар як қадами иҷроиши малакаи амалӣ бояд мешавад. Вобаста аз мураккабӣ ва муҳимият ҳолгузорию ҳар қадам ҳар ҳел мебошад. Дар умум ҳоли гузориш на камтар аз 60% ҳоли умумӣ бояд бошад. Дар баҳогузорию иҷроиши малакаҳои амалӣ қадамҳои фоҷиявӣ чой доранд – иҷро накардани ин қадам ё қадамҳо ба пурра иҷро накардани малакаи амалӣ ба ҳисоб гирифта мешавад.

3.2.7. Таҳия кардани моделҳои омӯзишӣ, иборат аз якчанд алгоритмҳои иҷроиши малакаҳои амалӣ ки бо як дигар паваст мебошанд.

3.2.8. Таҳия кардани алгоритмҳои ташхиси бемориҳо ва алгоритмҳои таъбири беморон бо иштироки ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони Марказ ва истифодабарии он дар рафти таълим.

3.2.9. Таҳия кардани саволҳои шифоӣ, масъалаҳои ситуатсионӣ, саволҳои тестӣ, қорҳои хатӣ барои санҷидани сатҳи дониши донишҷӯён.

3.2.10. Моделсозии ҳолатҳои гуногуни клиникӣ ва гузаронидани машғулиятҳои гурӯҳӣ барои рушди малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ).

3.2.11. Ташкил ва тартиб кардани таълим ва арзбӣ кардани малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) бо ҷалб кардани мизочони стандарткардашуда.

3.2.12. Ташкил намудани ҳуҷраҳои таълимии қабули табибони амалияи умумӣ, ҳуҷраҳо бо беморони гуногун, ҳуҷраҳои протседураҳо, ҳуҷраи ёрии таъҷилӣ ва таъбири интенсивӣ, шароитҳои воқеии тақлид кардани амалиётҳои клиникӣ.

3.2.13. Таҳия кардани системаҳои баҳогузорӣ дар асоси усулҳои муосир (check-list, OSCE, AMC MCQ ва ғайра) ва мўътамади будани онҳо.

3.2.14. Ташкил кардани маҳфилҳои илмӣ ва маҳфилҳои амалӣ, озмунҳо, викторинаҳо байни донишҷӯён ва устодони донишгоҳ.

3.2.15. Ҷалб кардани муҳассилин ба фаъолияти ҳамарӯзаи Марказ.

3.2.16. Таъмин кардани стансияҳои клиникӣ ҳангоми, ташкил кардан ва гузаронидани санҷишҳои қорӣ, санҷишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои қорӣ, имтиҳонҳои мини-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ.

3.2.17. Амалӣ гардондан ва назорат кардани таъминнокии таълимӣ-методи таълими клиникӣ ва гузаронидани санҷишҳои қорӣ, санҷишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои қорӣ, имтиҳонҳои мини-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ дар шароитҳои МОМА.

3.2.18. Иштироки фаъолонаи мутахассисон ва сармутахассисони МОМА дар қабули ҳамаи санҷишу имтиҳонҳо, ки дар шароити Марказ гузаронида мешаванд.

3.2.19. Таҳия кардани дастуралҳои методӣ ва адабиёти таълимӣ.

3.3. Гузаронидани қорҳои инноватсионӣ-методӣ дар шароити Марказ.

3.3.1. Ба навор гирифтани филмҳои таълимӣ дар бораи иҷроиши малакаҳои амалӣ, филмҳо дар бораи фаъолияти Марказ.

3.3.2. Паҳн кардани маълумот дар бораи Марказ дар Сомонаи донишгоҳ ва Васоити ахбори омма.

3.3.3. Ташкил кардани захираи иттилоотии маълумот оид ба мониторинги сифати тайёрии донишҷӯён дар соҳаи малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ), натиҷаҳои санҷишҳои қорӣ, санҷишҳои назариявӣ, имтиҳонҳои қорӣ, имтиҳонҳои мини-клиникӣ, имтиҳони муқаррарии сохторшудаи клиникӣ (ИМСК) ва имтиҳонҳои хатми давлатӣ ва ба донишҷӯён пешниҳод кардани натиҷаи дарс аз ҳамаи қорӣ, фосолаҳои ва назорати ниҳой.

3.3.4. Ташкил ва татбиқ намудани усулҳои интерактивии таълим ва таъмин кардани таълими клиникӣ дар шароити МОМА.

3.1. Гузаронидани корҳои ташкилӣ-методӣ дар шароити Марказ.

3.1.1 Таъмин кардани ҳуҷраҳои таълимӣ-клиникӣ МОМА бо манекен, модел ва муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи видеоӣ ва аудиоӣ.

3.1.2. Рушд ба таври самаранок ҷобачо кардани маводи таълимӣ, лавозимот, асбобу олот, дастгоҳҳои таҷҳизоти таълимӣ ва пурсамар истифода бурдани захираҳои моддиву техникӣ бо дар назардошти самтҳои асосии фаъолияти МОМА.

3.1.3. Муайян кардани талабот ба дастгоҳҳои таълимиву тиббӣ, воситаҳои техникӣ таълим, адабиёти таълимӣ ва илмӣ.

3.1.4. Гузаронидани таъмир ва хизматрасонии маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти МОМА.

3.5. Гузаронидани фаъолияти илмӣ-тадқиқотӣ дар шароити донишгоҳ.

3.5.1 Навиштани фишурдаҳо ва мақолаҳои илмӣ ва баромад кардан бо маърузаҳо дар семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаваар, конференсияҳои ватанӣ ва хориҷӣ.

3.6. Гузаронидани ҳамкорӣ бо дигар сохторҳо

3.6.1. Ташкил намудани ҳамкорӣ ва корҳои муштарак бо кафедраҳо ва курсҳои, ки таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) ва гузаронидани таҷрибаҳои касбиро амалӣ месозанд.

3.6.2 Ташкил намудан иштироки ҳамаи устодони Марказ дар қори Комиссия марказии методии донишгоҳ, қори Шуроҳои илмӣ-методии донишгоҳ, қори Шӯбаи сифати таълими донишгоҳ ва кафедраҳои клиникӣ оид ба таҳия ва татбиқи раванди таълим ва таъминоти таълимӣ-методии раванди таълим дар Марказ.

3.6.3. Васеъ истифода бурдани таҷрибаи ватанӣ ва хориҷӣ. Даъват кардани коршиносони забардасти ватанӣ ва хориҷӣ барои гузаронидани машғулиятҳо, семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаваар, конференсияҳо дар шароити Марказ барои муҳассилин ва қормандони Марказ.

3.7. Таъмин кардани иҷроиши қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва ҳифзи меҳнат ҳангоми гузаронидани корҳои таъмирӣ ва эксплуататсияи (қорфармоишии) маводи таълимӣ ва таҷҳизоти вобастақардашуда, ҳамчунин иҷроиши қоидаҳои бехатарии сўхтор.

3.8. Таҳлили ҳамасолаи фаъолияти МОМА ва гузоштани баҳогузори дохилии фаъолияти Марказ.

4. ТАРКИБ ВА СОҲТОРИ МОМА

4.1. Ҳайати қормандони Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ:

- Директор;
- Сармутахассис оид ба равияи бемориҳои дарунӣ;
- Сармутахассис оид ба равияи бемориҳои ҷарроҳӣ;
- Мутахассис (аз соҳаҳои зерин – акушерӣ ва гинекология, анестезиология ва реаниматология, бемориҳои дарунӣ, бемориҳои кўдақона ва

неонатология, оториноларингология, офталмология, стоматология, травматология, ҷарроҳӣ);

- Барномасоз;
- Озмоишгар;
- Фаррош.

4.2. Директори Марказ ба категорияи кормандони роҳбарикунанда дохил шуда бо фармоиши ректори донишгоҳ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Директори Марказ дар самти ташкил ва таъмин кардани раванди таълим ба муовини ректор оид ба корҳои таълимӣ-методӣ итоат мекунад. Директори Марказ узви Раёсати донишгоҳ ва Шӯрои олимони ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино мебошад. Ба вазифаи директор шахсе таъин мешавад, ки маълумоти олии тиббӣ ва бо собиқаи кории на камтар аз 5 сол, аз рӯи ихтисосаш, дошта бошад.

4.3. Сармутахассиси Марказ ба категорияи омӯзгорони калон дохил шуда бо пешниҳоди роҳбари Марказ бо фармоиши ректори донишгоҳ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Ба вазифаи сармутахассис шахсе таъин мешавад, ки маълумоти олии тиббӣ бо собиқаи корӣ на камтар аз 5 сол, аз рӯи ихтисосаш, дошта бошад. Ба вазифаи сармутахассиси Марказ қабул кардани устодони кафедраҳои клиникӣ, ҳамкорони дохили донишгоҳӣ, бартарӣ доранд.

4.4. Мутахассиси Марказ ба категорияи омӯзгорон дохил шуда, бо пешниҳоди роҳбари Марказ бо фармоиши ректори донишгоҳ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Ба вазифаи мутахассис шахсе таъин мешавад, ки маълумоти олии тиббӣ бо собиқаи корӣ на камтар аз 3 сол, аз рӯи ихтисосаш, дошта бошад. Ба вазифаи мутахассиси Марказ қабул кардани устодони кафедраҳои клиникӣ, ҳамкорони дохилидонишгоҳӣ, бартарӣ доранд.

4.5. Барномасози Марказ ба категорияи мутахассиси техникӣ дохил шуда, бо пешниҳоди роҳбари Марказ, бо фармоиши ректори муассиса ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Ба вазифаи барномасоз шахсе таъин мешавад, ки маълумоти миёнаи махсус бо собиқаи кории на камтар аз 3 сол ё маълумоти олии махсус бо собиқаи кории на камтар аз 1 сол, аз рӯи ихтисосаш, дошта бошад.

4.6. Озмоишгари Марказ ба категорияи кормандони ёрирасони таълимӣ дохил шуда бо пешниҳоди роҳбари Марказ бо фармоиши ректори муассиса ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Ба вазифаи озмоишгар шахсе таъин мешавад, ки маълумоти миёнаи тиббӣ бо собиқаи кории на камтар аз 3 сол ё маълумоти олии тиббӣ бо собиқаи кории на камтар аз 1 сол, аз рӯи ихтисосаш, дошта бошад.

4.7. Ҳамаи сармутахассисон ва мутахассисони Марказ бояд фаъолияти клиникӣ дар муассисаҳои тиббӣ намоянд.

4.8. Ҳайати кормандони МОМА (ҳамкорон) аз ҷониби директори Марказ дар аввали соли таҳсил тасдиқ карда мешавад.

4.10. Ба ғайр аз он директори Марказ муттасадӣни ҳар гунна самтҳои фаъолият дар Марказ дар муҳлати айён таъин менамояд. Таъини муттасадӣ дар асоси салоҳият ва таҷрибаи кормандони Марказ гузаронида мешавад.

4.9. Аз ҳисоби кормандони Марказ ба чунин самтҳои фаъолият Марказ муттасадӣ вогузор карда мешаванд - муттасадии раванди таълим, муттасадии корҳои тарбиявӣ фарҳангӣ, муттасадии донишҷӯёни хориҷӣ, муттасадии муҳасилини баъдидипломӣ, муттасадии корҳои таълимӣ-методӣ, муттасадии корҳои илмӣ, муттасадии корҳои муолиҷавӣ, муттасадии корҳои хочагӣ, муттасадии корҳои иттифоқи касаба, муттасадии хизматрасонии техникӣ. муттасадӣ оид ба ҳолатҳои зиддисўхтор.

4.10. Самтҳои муттасадии раванди таълим ва муттасадии корҳои тарбиявӣ фарҳангӣ ба зиммаи сармутахассисони Марказ вогузор карда мешаванд.

4.11 Дар ҳолати зиёд будани ҳаҷми кор дар як самти фаъолияти Марказ ду корманди Марказ муттасадӣ шуда метавонад.

4.12. Дар ҳолати кам будани ҳаҷми кор дар як корманди Марказ ба ду самти фаъолияти Марказ муттасадӣ шуда метавонад.

4.13. Дар ҳамаи самтҳои фаъолият дар Марказ, ҳамоҳангсозии кори якҷоя бо кафедраҳои клиникӣ ва дигар сохторҳои донишгоҳ ҳаматарафа дастгирӣ карда мешавад.

5. ВАЗИФАҲОИ КОРМАНДОНИ МАРКАЗ

5.1. Вазифаҳои директори Марказ.

Директори Марказ тамоми масъалаҳои вобаста ба фаъолияти Марказро мувофиқи салоҳияти худ ва дастури вазифавӣ, ки Низомномаи Марказ муайян кардааст, ҳаллу фасл мекунад. Директори Марказ таълими малакаҳои амалӣ ва ҳамаи дигар намудҳои фаъолияти Марказро роҳбарӣ мекунад. Аз он ҷумла вазифаҳои иборат мебошанд аз:

- мувофиқи Оинномаи донишгоҳ ва Низомномаи Марказ дар доираи салоҳияти ваколатҳои вазифавиаш амал намояд;
- ба кормандони тобеи худ дар доираи уҳдадорихо ва масъалаҳои вазифавӣ супориш ва вазифа додан;
- иҷроиши супоришҳо ва вазифаҳо ва аз тарафи коргарони тобеонаш сари вақт иҷро намудани супоришҳои алоҳидаро назорат кардан;
- ташкил ва татбиқ намудани омӯзиши мутамарказонидашуда ва таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) дар асоси истифода бурдани усулҳои гуногуни омӯзиш;
- дар раванди омӯзиш ташкили истифода бурдани манекен, модел ва муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи видеоӣ ва аудиоӣ оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ;
- ба ҳисоб гирифтани ва назорат кардани ба маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, асбобу олот ва дигар молу амвол дар ҳуҷраҳои таълимӣ ва дар анборҳо, мунтазам гузаронидани инвентаризатсияи маводи мавҷудаи Марказ;
- ба донишҷӯён барои гузаронидани машғулиятҳо тайёр кардани маводи таълимӣ, асбобҳо ва таҷҳизоти зарурӣ, тақсим кардани маводи ҳарҷотӣ ва воситаҳои таълимӣ ва бозпас гирифтани онҳо роҳбарӣ кардан;

- тартиб додан ва дар мўҳлати муқарраршуда расонидани дархостҳо барои гирифтани асбобҳои зарурӣ, маводи ҳарҷотӣ, қисмҳои эҳтиётӣ ва дигар молу амволи зарурӣ барои Раёсати донишгоҳ ё барои сарпарастон;
- назорати тартиб додани ҷадвали дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо;
- назорати тартиб додани нақшаи дарсҳо ва видеолексияҳо;
- назорат аз болои гузаронидани дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо ва кори мустақилонаи муҳассилин дар МОМА;
- муайян кардан ва ба ҳисоб гирифтани сарбории соатҳои кории кормандони МОМА, пур кардани Варақаи истифодаи вақти корӣ;
- назорати ҳуҷҷатгузори Марказ, назорати сари вақт пур кардани ҳуҷҷатҳои лозимӣ оид ба фаъолияти Марказ;
- корҳои берун аз машғулиятро ба роҳ мондан;
- ривож додани мафҳуми клиникаи муҳассилин, азхуд кардани тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ, стандартҳои ёрии таъҷилӣ ва стандартҳои таҳассусӣ;
- дар хизматрасонии раванди таълим, тайёрӣ ва гузаронидани корҳои тадқиқотӣ, ба кормандони Марказ ёрӣ ва иштироқи бевосита намояд;
- ташкил намудан ва гузаронидани мониторинги сифати омӯзиши клиникӣ ва назорати таъминнокии методии раванди таълим дар Марказ;
- ташкил намудан ва гузаронидани модернизатсияи раванди таълим ва рушд ба таври интиҳоби дуруст ва пурсамар истифода бурдани захираҳои моддӣ ва техникаи МОМА мувофиқи талаботи замон, амалӣ гардонидани дурнамои рушди фаъолияти таълимии Донишгоҳи тиббӣ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;
- гузаронидани мониторинги фаъолияти Марказ ва пешниҳод кардани ҳисоботи солонаи Марказ дар ҷаласаҳои Ректорат ва Шӯрои олимони ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;
- ташкил кардани суратҷаласаҳои Марказ, семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаввар, конферентсияҳо дар Марказ, назорати ҳуҷҷатнигорӣ бурдани ин чорабиниҳо;
- видеотека доир ба мавзӯҳои таҳассусии Марказро давра ба давра азнавкардан ва ғанӣ гардонидан;
- дар мувофиқа бо роҳбарияти донишгоҳ кормандонро ба сиклҳои махсуси тақмили ихтисос фиристодан то инки салоҳияти касбии онҳо баланд бардошта шавад ва дар кишварҳои дуру наздики хориҷӣ мубодилаи таҷриба кунанд;
- иштироқи фаъол дар интиҳоб кардани кормандони нави Марказ, муайян кардани сарбории вазифавии онҳо ва ба ҳисоб гирифтани соати корӣ;
- муаррифӣ кардани Марказ дар Васоити ахбори омма ва Сомоти донишгоҳ;
- бо марказҳои симулятсионии хориҷӣ шартномаҳои дучониба бастан ва ба ҳамкории мутақобилан судманд вусъат бахшидан;
- дар доираи салоҳияти худ ба ҳуҷҷатҳои Марказ имзо намудан ва муҳр задан;
- назорати риояи тозагӣ ва қоидаи санитарияи гигиенӣ дар Марказ;
- назорати риояи қоидаҳои бехатарии меҳнатӣ;

- назорати риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ, техникаи бехатарӣ ва бехатарии зидди сӯхтор дар Марказ.

Директори Марказ метавонд дар кафедраҳои клиникӣ донишгоҳ ҳамчун ҳамкор ё корманди асосӣ фаъолият намояд.

Директори Марказ метавонд фаъолияти клиникӣ дар муассисаҳои тиббӣ намояд.

5.2. Вазифаҳои сармутахассиси Марказ.

Сармутахассиси Марказ фаъолияти таълимӣ ва методии раванди омӯзиши малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) дар МОМА-ро амалӣ месозад. Дар мувофиқа бо қисми таълимии донишгоҳ, мутахассиси Марказ амалкунии раванди таълимро дар МОМА тартиб медиҳад. Аз он ҷумла вазифаҳои иборат мебошанд аз:

- ташкил ва татбиқ намудани омӯзиши мутамарказонидашуда ва таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) дар асоси истифода бурдани усулҳои гуногуни омӯзиш;

- дар раванди омӯзиш истифода бурдани манекен, модел ва муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи видеоӣ ва аудиоӣ оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ;

- ба ҳисоб гирифтани назорат кардани ба маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, асбобу олот ва дигар молу амвол дар ҳуҷраҳои таълимӣ ва дар анборҳо, мунтазам гузаронидани инвентаризатсияи маводи мавҷудаи Марказ;

- ба донишҷӯён барои гузаронидани машғулиятҳо тайёр кардани маводи таълимӣ, асбобҳо ва таҷҳизоти зарурӣ, тақсим кардани маводи хараҷотӣ ва воситаҳои таълимӣ ва бозпас гирифтани онҳо;

- тартиб додани ва дар мӯҳлати муқарраршуда расонидани дархостҳо барои гирифтани маводу таҷҳизоти таълимӣ, асбобҳои зарурӣ, қисмҳои иловагӣ, қисмҳои эҳтиётӣ, қисмҳои хараҷотӣ, маводи хараҷотӣ ва дигар молу амволи зарурӣ;

- тартиб додани ҷадвали дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо;

- тартиб додани нақшаи дарсҳо ва видеолексияҳо;

- якҷоя бо ассистентҳои масъули кафедраҳо, аз болои гузаронидани дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои тақмили ихтисос, видеолексияҳо ва кори мустақилонаи муҳассилин дар МОМА назорат кардан;

- иҷроиши нақшаҳо ва барномаҳои таълимиро таъмин мекунад;

- ташкил намудани гузаронидани мониторинги сифати омӯзиши клиникӣ ва назорати таъминнокии методии раванди таълим дар Марказ;

- ривож додани мафҳуми клиникӣ муҳассилин, азхуд кардани тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ, стандартҳои ёрии таъҷилӣ ва стандартҳои тахассусӣ;

- иштирок кардан дар модернизатсияи раванди таълим ва рушд ба таври интиҳоби дуруст ва пурсамар истифода бурдани захираҳои моддиву техникаи МОМА мувофиқи талаботи замон, амалӣ гардонидани дурнамои рушди фаъолияти таълимии Донишгоҳи тиббӣ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;

- муайян кардан ва ба ҳисоб гирифтани сарбории соатҳои кори кормандони МОМА;

- сари вақт пур кардани журналҳои қайди омӯзишҳо, ҳисоботҳои нимсола ва яксолаи сармутахассиси Марказ;

- назорат ва ёри сари вақт пур кардани журналҳои қайди омӯзишҳо, ҳисоботҳои нимсола ва яксолаи мутахассисони Марказ;

- омода намудани суратчаласаҳои Марказ, семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаввар, конференсияҳо дар Марказ;

- иҷрои сари вақтии пур кардани журналҳои Марказ ва ба ҳисоб гирифтани супоришҳои таълимӣ дар Марказ назорат намояд;

- ёрӣ ва иштироки бевосита ба роҳ мондани корҳои берун аз машғулиятҳои амалӣ;

- барои муҳофизат ва ҳолати мўътадили ҳуҷҷатнигорӣ ва молу амволи Марказ ҷавобгарӣ намудан;

- назорати ҳолати экспозитсияи намоиши Марказ;

- назорати риояи тозагӣ ва қоидаи санитарияю гигиенӣ дар Марказ;

- назорати риояи қоидаҳои талаботи бехатарии меҳнатӣ;

- назорати риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ, техникаи бехатарӣ ва бехатарии зидди сўхтор дар Марказ.

Сармутахассиси Марказ бояд дар кафедраҳои клинӣ донишгоҳ ҳамчун ҳамкор ё корманди асосӣ фаъолият намояд.

Сармутахассиси Марказ бояд фаъолияти клиниро дар муассисаҳои тиббӣ намояд.

5.3. Вазифаҳои мутахассиси Марказ.

Мутахассиси Марказ омӯзиши малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ)-ро дар базаи МОМА ташкил менамояд ва ба тайёр кардани асноди дахлдори таълимӣ-методиро масъул мебошад. Дар мувофиқа бо қисми таълимии донишгоҳ, мутахассиси Марказ амалкунии раванди таълимро дар МОМА тартиб медиҳад. Аз он ҷумла вазифаҳои иборат мебошанд аз:

- ташкил ва татбиқ намудани омӯзиши мутамарказонидашуда ва таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) дар асоси истифода бурдани усулҳои гуногуни омӯзиш;

- дар раванди омӯзиш истифода бурдани манекен, модел ва муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулясионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи видеоӣ ва аудиоӣ оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ;

- ба ҳисоб гирифтани назорат кардани ба маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, асбобу олот ва дигар молу амвол дар ҳуҷраҳои таълимӣ ва дар анборҳо, мунтазам гузаронидани инвентаризатсияи маводи мавҷудаи Марказ;

- ба донишҷӯён барои гузаронидани машғулиятҳо тайёр кардани маводи таълимӣ, асбобҳо ва таҷҳизоти зарурӣ, тақсим кардани маводи харачотӣ ва воситаҳои таълимӣ ва бозпас гирифтани онҳо;

- тартиб додан ва дар мўҳлати муқарраршуда расонидани дархостҳо барои гирифтани маводу таҷҳизоти таълимӣ, асбобҳои зарурӣ, қисмҳои иловагӣ,

қисмҳои эҳтиётӣ, қисмҳои ҳарҷотӣ, маводи ҳарҷотӣ ва дигар молу амволи зарурӣ;

- тартиб додани ҷадвали дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои такмили ихтисос, видеолексияҳо;

- тартиб додани нақшаи дарсҳо ва видеолексияҳо;

- якҷоя бо ассистентҳои масъули кафедраҳо, аз болои гузаронидани дарсҳои амалӣ аз рӯи ҷадвали таълимӣ, дарсҳои иловагӣ (машваратӣ), дарсҳои такмили ихтисос, видеолексияҳо ва кори мустақилонаи муҳассилин дар МОМА назорат кардан;

- сари вақт пур кардани журналҳои қайди омӯзишҳо, ҳисоботҳои нимсола ва яксолаи мутахассиси Марказ;

- ташкил намудан ва гузаронидани мониторинги сифати омӯзиши клиникӣ ва назорати таъминнокии методи раванди таълим дар Марказ;

- ривож додани мафҳуми клиникӣ муҳассилин, азхуд кардани тавсияҳои (протоколҳои) клиникӣ, стандартҳои ёрии тачилӣ ва стандартҳои таҳассусӣ;

- иштирок кардан дар модернизатсияи раванди таълим ва рушд ба таври интиҳоби дуруст ва пурсамар истифода бурдани захираҳои моддиву техникаи МОМА мувофиқи талаботи замон, амалӣ гардонидани дурнамои рушди фаъолияти таълимии Донишгоҳи тиббӣ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;

- иҷроиши нақшаҳо ва барномаҳои таълимӣ;

- барои муҳофизат ва ҳолати мўътадили ҳуҷҷатнигорӣ ва молу амволи Марказ ҷавобгарӣ намудан;

- мунтазам тақмил додани ихтисос ва потенциали тренерӣ, такмили ихтисоси ҳайати профессорӣ омӯзгори кафедраҳо дар самти таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ).

- таъмини кардани риояи тозагӣ ва қоидаи санитарӣ гигиенӣ дар Марказ;

- таъмин кардани риояи талаботи беҳатарии меҳнатӣ;

- таъмин кардани риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ, техникаи беҳатарӣ ва беҳатарии зидди сўхтор дар Марказ.

Мутахассиси Марказ бояд дар кафедраҳои клиникӣ донишгоҳ ҳамчун ҳамкор ё корманди асосӣ фаъолият намояд.

Мутахассиси Марказ бояд фаъолияти клиникӣ дар муассисаҳои тиббӣ намояд.

5.4. Вазифаҳои барномасози Марказ.

Барномасози Марказ кори муттасил, истифодаи дуруст, таъмир ва модернизатсияи воситаҳои техникаи таълим (компютерӣ, мултимедӣ ва ғайра) дар МОМА, хизматрасонии техникӣ ва таъмири ҷорӣ техникаҳои компютерӣ ва ташкилӣ, ки ба системаи таълим дохил мешаванд, таъмин мекунад. Ба муаллимони малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) оид ба масъалаҳои истифода бурдани таъминнокии барномавӣ дар раванди таълими донишҷӯён дар МОМА дастур медиҳад. Аз он ҷумла вазифаҳои иборат мебошанд аз:

- дастур додан ва иштироки бевосита намудан дар хизматрасонии омӯзиши мутамарказонидашуда ва раванди таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ), оид ба масъалаҳои истифода бурдани таъминнокии барномавӣ, аз он ҷумла тренажёрҳо, моделҳои

автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи видеоӣ ва аудиоӣ оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ, дар раванди таълими донишҷӯён дар МОМА;

- таҳлил намудани таҷҳизоти таълимӣ, компютерӣ ва барномаҳои он, машварат додан оид ба масъалаҳои истифодаи барномаҳо ба Раёсат;
- ташкил кардани таъминоти барномавии таҷҳизоти компютерӣ;
- ташкил кардан ва иштирок дар омӯзиши коргарони Марказ оид ба дуруст истифода бурдани барномаҳои компютерӣ ва таҷҳизот;
- назорат кардан ва мунтазам гузаронидани инвентаризатсия техника ва таҷҳизоти компютерӣ;
- гузаронидани пешгирии таҷҳизоти компютерӣ аз омилҳои хавф;
- ҳисоботи кори моҳонаро тартиб додан;
- дар тайёрӣ ва гузаронидани корҳои тадқиқотӣ ба мутахассисони Марказ ёрии техникӣ расонидан;
- таъмин ва дар ҳолати қарор нигоҳ доштани таҷҳизоти техникӣ.
- таъмини кардани риояи тозагӣ ва қоидаи санитарияи гигиенӣ дар Марказ;
- таъмини кардани риояи талаботи беҳатарии меҳнатӣ;
- таъмин кардани риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ, техникаи беҳатарӣ ва беҳатарии зидди сӯхтор дар Марказ.

5.5. Вазифаҳои озмоишгари Марказ.

Озмоишгари Марказ барои ташкил намудани кори кормандони Марказ ва таъмини иҷрои речаи муқарраршудаи гузаронидани фаъолияти таълимӣ дар ҳама марҳилаҳои кор дар МОМА мусоидат мекунад. Аз он ҷумла вазифаҳои иборат мебошанд аз:

- масъулияти вазъи тамоми ҳуҷраҳои Марказ, риояи тозагӣ, тартибот қоидаҳо ва техникаи зидди сӯхтор;
- ёри расонидан ба устодони Марказ оид ба баҳисобгирӣ ва назорат кардани ба маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, асбобу олот ва дигар молу амвол дар ҳуҷраҳои таълимӣ ва дар анборҳо, мунтазам гузаронидани инвентаризатсияи маводи мавҷудаи Марказ;
- тартиб додани ва дар мӯҳлати муқарраршуда расонидани дархостҳо барои гирифтани маводу таҷҳизоти таълимӣ, асбобҳои зарурӣ, қисмҳои иловагӣ, қисмҳои эҳтиётӣ, қисмҳои харачотӣ, маводи харачотӣ ва дигар молу амволи зарурӣ;
- таъмини кардани татбиқи омӯзиши мутамаказонидашуда ва таълими малакаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ) дар асоси истифода бурдани усулҳои гуногуни омӯзиш;
- таъмин кардани дар раванди омӯзиш истифода бурдани манекен, модел ва муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои компютери таълимӣ-интерактивӣ, маводи видеоӣ ва аудиоӣ оид ба фанҳои гуногуни тиббӣ;
- ба донишҷӯён барои гузаронидани машғулиятҳо тайёр кардани маводи таълимӣ, асбобҳо ва таҷҳизоти зарурӣ, тақсим кардани маводи харачотӣ ва воситаҳои таълимӣ ва бозпас гирифтани онҳо;

- тартиб додани суратчаласаҳои Марказ ва семинарҳо, додани нусха аз қарори ҷаласаи Марказ, назорати сари вақтии пур кардани журналҳои Марказ;
 - ба ҳисоб гирифтани супоришҳои таълимӣ, корҳои машғулияти ва берун аз машғулиятҳо;
 - ҷавобгарӣ барои муҳофизат ва ҳолати мўътадили бойгонии илмии Марказ, нигоҳдории ҳисоботҳо ва ҳуҷжатҳо;
 - иштироки бевосита дар хизматрасонии раванди таълим;
 - дар тайёри ва гузаронидани корҳои тадқиқотӣ ба мутахассисони Марказ ёри расонидан;
 - дар ташкил ва гузаронидани дарсҳои иловагии (машваратӣ) барои донишҷӯён ёри расонидан;
 - ба ҳисоб гирифтани кормандони бемори Марказ.
 - таъмини кардани риояи тозагӣ ва қоидаи санитарии гигиенӣ дар Марказ;
 - таъмин кардани риояи талаботи бехатарии меҳнатӣ;
 - таъмин кардани риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ, техникаи бехатарӣ ва бехатарии зидди сўхтор дар Марказ.
- 5.6. Вазифаҳои фарроши Марказ:
- рӯфтани тоза кардани қитъаҳои дахлдор, рӯбучин кардани барф ва ях, пошидани қум;
 - назорат кардан ба ҳолати санитарии қитъаҳои хизматӣ, тоза кардани ҷўйчаҳо, новаҳо барои рехтани обҳо;
 - тоза кардани пулҳо, даҳлезҳо, дарахтзорҳо, гулзорҳо ва майсазорҳо;
 - давра ба давра шўстан ва дезинфексия кардани ахлот қуттиҳо ва тоза кардани партовҳои онҳо;
 - таъмини кардани риояи тозагӣ ва қоидаи санитарии гигиенӣ дар Марказ;
 - таъмин кардани риояи талаботи бехатарии меҳнатӣ;
 - таъмин кардани риояи қоидаҳои тартиботи дохилӣ, қоидаҳои техникаи бехатарӣ меҳнат ва бехатарии зидди сўхтор дар Марказ.
- 5.7. Кормандони Марказ вазифаҳои қорӣ худро бояд донанд ва бечуну чаро риоя наоянд.

6. ҲУҚУҚҲОИ КОРМАНДОНИ МАРКАЗ

Кормандони МОМА ҳуқуқ доранд:

- 6.1. Иштирок кардан дар муҳокимаи масъалаҳои оид ба дастурҳои вазифавии дахлдор.
- 6.2. Дар муайян кардани сарбории вазифавии худ иштирок намудан.
- 6.3. Ба ба директори Марказ ва роҳбарияти мақомоти болоӣ пешкаш кардани пешниҳоду дархостҳо оид ба такмил додани сифати таълими клиникӣ, арзёбӣ кардани омӯзиши малақаҳои клиникӣ коммуникативӣ (муоширатӣ) ва беҳтар намудани корҳои Марказ.
- 6.4. Дар тафтишоти ректор ва намоёндогони ӯ оид ба масъалаи фаъолияти худ пешниҳод ирсол намудан.
- 6.5. Дархост кардани роҳбарияти мақомоти болоӣ оид ба ташкил кардан дар кафедраҳои клиникӣ курсҳо оид ба корҳои таълимиву методӣ вобаста ба малақаҳои клиникӣ ва коммуникативӣ (муоширатӣ).

- 6.6. Барои босифат иҷро кардани уҳдадорихои вазифавӣ ба даст овардани иттилооти зарурӣ.
- 6.7. Аз захираҳои донишгоҳ (китобхона, захираҳои иттилотӣ, хизматрасониҳои бахшҳои иҷтимоӣ-маишӣ ва дигар сохторҳо) истифода бурдан.
- 6.8. Гузаштани такмили ихтисос, гузаштани аттестатсия барои гирифтани дараҷаи таҳассусӣ.
- 6.9. Дар мувофиқа бо директори Марказ, роҳбарони сохторҳо ва роҳбарияти мақомоти болоӣ ҷалб кардани кормандони сохторҳои дахлдор барои ҳаллу фасл кардани вазифаҳои ба зиммаи МОМА воғузоршуда.
- 6.10. Дар мувофиқа бо роҳбарияти донишгоҳ кормандонро ба сиклҳои махсуси такмили ихтисос фиристодан то инки салоҳиятнокии касбии онҳо баланд бардошта шавад, дар кишварҳои хориҷаи дуру наздик мубодилаи таҷриба кунанд.
- 6.11. Аз роҳбарияти донишгоҳ барои босифат иҷро кардани уҳдадорихои вазифавии худ ҳамкориҳои дохилидонишгоҳӣ дархост намудан.
- 6.12. Барои баррасӣ ба директори Марказ ва роҳбарияти мақомоти болоӣ оид ба мукофонидан ё ҷазо додани вайронкунандагони интизоми меҳнат, қоидаҳои дохилидонишгоҳӣ, қоидаҳои бехатарии меҳнат, қоидаҳои зиддисўхтор ва ҳуқуқвайронкуниҳое, ки дар ҷараёни фаъолияти дар Марказ содир шуд пешниҳод намудан.
- 6.13. Ба директори Марказ ва роҳбарияти мақомоти болоӣ оид ба ҳамаи вайронкориҳо ва камбудии қисми иҷро шаванда гузориш додан.
- 6.14. Кормандони Марказ метавонанд дар интиҳоб кардани кормандони нав дар Марказ иштирок намојанд.
- 6.15. Барои навиштани рисолаҳои номзадӣ, докторӣ, китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимию методӣ, устодони Марказ метавонанд ба муддати се моҳ, шаш моҳ ва як сол ба руҳсатии эҷодӣ бароянд.
- 6.16. Дар доираи салоҳияти худ ҳуҷҷатҳоро имзо намудан.

7. МАСЪУЛИЯТИ КОРМАНДОНИ МАРКАЗ

Кормандони МОМА масъуланд:

- 7.1. Барои дуруст иҷро кардан ё иҷро накардани уҳдадорихои вазифаашон, ки дар ҳамаи дастурҳои вазифавӣ тибқи тартиботи қонунгузориҳои мушаххаси амалкунандаи меҳнатӣ пешбинӣ шудааст.
- 7.2. Барои риоя накардани фармоишҳо ва супоришҳо
- 7.3. Барои нигоҳдории сири истеҳсоли ва иттилоотҳои махфӣ.
- 7.4. Барои таъмин ва риоя кардани тозагӣ ва қоидаи санитарии гигиенӣ дар Марказ.
- 7.5. Барои иҷрои қоидаҳои тартиботи дохилӣ, қоидаҳои бехатарии меҳнат ва бехатарии зидди сўхтор.
- 7.6. Барои маҳфуз доштани маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, асбобу олат ва дигар молу амвол дар ҳуҷраи таълимии худ ва умуман дар МОМА.
- 7.7. Барои ба роҳ мондани ҷараёни хуби корӣ дар Марказ.
- 7.8. Барои расонидани зиёни моддӣ ё маънавӣ тибқи тартиботи дар қонунгузориҳои меҳнатӣ ва шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда.

7.9. Барои қонунвайронкуниҳое, ки дар ҷараёни фаъолияти худ содир кардааст, тибқи тартиботи муқарраршудаи қонунгузориҳои амалкунандаи шаҳрвандӣ, маъмурӣ, ва ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

7.10. Ҳангоми ба кори дигар гузаштан ё аз вазифа озод шудан кормандон масъуланд, ки корро, ҳуҷҷатҳои заруриро ва сармояҳои арзишдорро сари вақт ба роҳбари бевоситаи худ супорад, агар ӯ набошад корҳо, ҳуҷҷатҳои заруриро ва маводи арзишдор ба шахсе ки ин вазифаро иҷро мекунад супорида мешаванд.

8. ИДОРАКУНИИ МАРКАЗ

8.1. Маркази омӯзиши малакаҳои амалиро директор роҳбарӣ мекунад. Директори Марказ бо фармоиши ректори донишгоҳ ба вазифа таъйин ва аз вазифа озод карда мешавад. Директори Марказ узви Раёсат ва Шӯрои олимони ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино аст. Кормандони Марказ оид ба ҳамаи намудҳои фаъолияти худ бевосита ба директори Марказ итоат мекунанд.

8.2. Дар ҳолати набудани директори Марказ вазифаи директори Марказро яке аз устодони ботаҷрибаи Марказ иҷро мекунад. Барои иҷрокунандаи вазифаи директори Марказ то 3 моҳ иҷозат дода мешавад.

8.3. Дар ҳолати дар Марказ зиёда аз 20 нафар аъзо доштан вазифаи муовини директори Марказ иҷозат дода шуда, мақом, ҳаҷми кор (соатҳои солона, имтиёзҳои иловагӣ ва ғайра) пешбини карда мешавад.

8.4. Ба ҳайати кормандони Марказ директор, сармутахассис оид ба равияи бемориҳои дарунӣ, сармутахассис оид ба равияи бемориҳои ҷарроҳӣ, мутахассис, барномасоз, озмоишгар, фаррош дохил мешаванд.

8.5. Ишғол кардани Вазифаҳои холии ҳайати кормандони Марказ дар асоси ба мӯҳлати як сол бастанӣ шартнома бо донишгоҳ сурат мегирад.

8.6 Оид ба ҳамаи намудҳои фаъолияти худ дар Марказ кормандон бевосита ба директори Марказ итоат мекунанд.

8.7. Ташкил намудани кори Марказ мувофиқи Низомномаи тасдиқшудаи Марказ, мувофиқи Нақшаи кории Марказ ва Нақшаи суратчаласаҳои Марказ, ҳамасола дар муовинати таълим тасдиқ шуда, ба роҳ монда мешавад.

8.8. Нақшаи кории Марказ ва Нақшаи суратчаласаҳои Марказ – директори Марказ бо сармутахассисон таҳия менамоянд ва ба кормандони Марказ барои муҳокима дар суратчаласаи яқум, пеш аз оғози соли нави таҳсил, пешниҳод мекунанд.

8.9. Нақшаи кории Марказ дар асоси таҳлили фаъолияти пештара Марказ таҳия карда мешавад.

8.10. Нақшаи кории Марказ аз чунин қисмҳо иборат мебошад: Корҳои ташкилӣ; Корҳои таълимӣ; Корҳои таълимӣ-методӣ; Корҳои илмӣ; Нақшаи тақмили ихтисоси кормандони Марказ; Нақшаи корҳои тарбиявӣ ва фарҳангӣ дар Марказ; Корҳои муолиҷавии Марказ; Корҳои хоҷагии Марказ.

8.11. Қисми Корҳои ташкилии Нақшаи кории Марказ аз чунин масъалаҳо иборат аст: Муайян кардани миқдори бастанӣ кории Марказ; Тақсими вазифаҳо; Миқдори утолҳо ва масоҳаташ; Нақша дар давраи пешомада.

8.12. Қисми Корҳои таълимии Нақшаи кории Марказ аз чунин масъалаҳо иборат аст: Рафти таълим; Рӯйхати малакаҳои амалӣ, Баҳогузори, Сарбории таълимии МОМА ба соли таҳсил; Сарбории таълимии мутахассисони МОМА; Иштирок дар қабули санчишу имтиҳонот; Нақша дар давраи пешомада.

8.13. Қисми Корҳои таълимӣ-методии Нақшаи кории Марказ аз чунин масъалаҳо иборат аст: Нақшаи навиштани дастурамалҳои методӣ; Нақшаи наشري адабиёти таълимӣ-методӣ; Нақшаи иштирок дар семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаввар; Нақшаи ҳамкорӣ бо кафедраҳои клиник оит ба таъминоти таълимии-методии омӯзиш дар Марказ; Нақша дар давраи пешомада.

8.14. Қисми Корҳои илмии Нақшаи кории Марказ аз чунин масъалаҳо иборат аст: Нақшаи навиштани фишурдаҳои илмӣ ва мақолаҳои илмӣ; Нақшаи таҳияи адабиёти илмӣ; Нақшаи гузаронидани фаъолияти илмӣ-тадқиқотӣ дар шароити донишгоҳ; Нақшаи иштирок дар конференсияҳои илмии ватанӣ ва хориҷӣ; Нақша дар давраи пешомада.

8.15. Қисми Нақшаи тақмили ихтисоси кормандони Марказ Нақшаи кории Марказ аз чунин масъалаҳо иборат аст: ташкил ва гузаронидани семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаввар, конференсияҳо барои мутахассисон дар шароити Марказ; иштирок дар семинарҳо, тренингҳо, мастер-классҳо, мизҳои мудаввар, конференсияҳои ватанӣ ва хориҷӣ барои мутахассисон аз рӯи ихтисос.

8.16. Қисми Нақшаи корҳои тарбиявӣ ва фарҳангӣ дар Марказ мувофиқи Нақшаи чорабиниҳои тарбиявӣ ва фарҳангии донишгоҳ таҳия мешавад.

8.17. Қисми Корҳои муолиҷавии Марказ Нақшаи кории Марказ аз масъалаҳои фаъолияти муолиҷавии кормандони Марказ дар муассисаҳо ва тиббӣ ва номгӯи ин муассисаҳо иборат аст.

8.18. Қисми Корҳои хоҷагии Марказ Нақшаи кории Марказ аз чунин масъалаҳо иборат аст: Фонди моддии Марказ; Воридот; Содирот; Харочот; Чорабиниҳо оид ба мустаҳкам кардани базаи молу мулкӣ МОМА; Нақша дар давраи пешомада.

8.19. Қисми Нақшаи суратчаласаҳои Маркази омӯзиши малакаҳои амалӣ дар соли хониш дар асоси масъалаҳои дар боло зикр шудаи Нақшаи кории Марказ таҳия карда мешавад.

8.20. Пешниҳодҳо ба Нақшаи кории Марказ ва Нақшаи суратчаласаҳои Марказ то оғози соли нави таҳсил қабул карда мешаванд.

8.21. Нақшаи корӣ дар суратчаласаи Марказ баррасӣ ва аз ҷониби муовини ректор оид ба корҳои таълим тасдиқ карда мешавад.

8.22. Суратчаласа дар Марказ бо иштироки кормандон як маротиба дар ҳар як моҳ гузаронида мешавад. Нақшаи суратчаласаҳо дар Марказ директори МОМА, мувофиқ бо талаботҳои муовинати таълим, тасдиқ мекунад.

8.23. Рӯзномаи суратчаласа – аз ҷониби котиб аз масъалаҳои Нақшаи корӣ ва Нақшаи суратчаласаҳои МОМА, пешниҳодҳо тартиб додашуда ва аз ҷониби раискунанда тасдиқ карда мешавад. Масъалаҳои берун аз нақша дар лоиҳаи рӯзномаи суратчаласа, бо розигии пешакии раискунанда дохил карда мешаванд. Котиби суратчаласа на дертар аз 3 рӯзи корӣ пеш аз санаи

суратчаласа иштирокчиёнро оид ба сана, вақт ва ҷои гузаронидани ҷаласа, рӯзномаи маҷлис огоҳ месозад.

8.24. Ҳангоми суратчаласа оид ҳар як масъала кормандон, аз рӯи Нақшаи суратчаласаҳои МОМА таъин карда шуда, бо маъруза баромад мекунанд ва пешниҳодҳои худро ба муҳокима пешкаш карда мешавад. Дар муҳокимаи ҳар як масъалаҳои маърузашуда ҳама кормандони Марказ дар доираи салоҳияти худ иштирок мекунанд. Дар охир раискунанда хулосаро ҷамбаст менамояд. Оид ба ҳар як масъалаи дида баромада Қарор қабул карда мешавад ва супоришҳо тақсим карда мешавад.

8.25. Ҳуҷҷати ниҳонии суратчаласаи Марказ протокол аст, ки ба он муҳокима, супоришҳо ва қарорҳои масъалаҳои баррасишуда дохил карда мешавад. Омода кардани протокол ба котиби суратчаласа вогузор карда шудааст. Дар протокол рақами тартибии он, сана, рӯйхати ҳозирин бо вазифаҳои ишғолшудаашон, вазифа ва ному насаби раискунанда, масъалаҳои баррасишуда, ному насаби баромадкунандагон нишон дода мешавад.

8.26. Протокол аз қисми пешакӣ ва қисмҳои маъмуриӣ иборат аст. Дар пешгуфтор ҷараёни баррасии масъала дар шакли кӯтоҳ, дар қисмҳои маъмуриӣ қарорҳо ва супоришҳои зимни суратчаласаи Марказ бо муҳлати иҷро ва шахсони масъул нишон дода мешаванд.

8.27. Протокол аз ҷониби раискунанда ва котиби суратчаласа имзо карда мешавад.

8.28. Иҷрои супоришҳо дар протокол баён гардида барои ҳамаи шахсони масъули Марказ ҳатмист.

8.29. Назорати иҷрои қарорҳо ва супоришҳо аз ҷониби директори Марказ ташкил кардашуда, масъулияти он ба кормандони дахлдошта вогузоркарда мешавад. Онҳо дар бораи иҷроиши қарорҳо маълумот медиҳанд.

8.30. Дар сохтор бахшҳои алоҳидаи корӣ барои иҷрои корҳои таҳлилий ва ҳалли масъалаҳои дигар ташкил карда мешавад. Марказ метавонад дар ҳолати зарурӣ барои ҳалли масъалаҳои мушаххас гурӯҳҳои муваққатии корӣ аз ҳисоби мутахассисони Марказ, устодони кафедраҳои клиникӣ, мутахассисони муассисаҳои тандурустӣ ва муассисаҳои илмӣ таъсис диҳад.

8.31. Кормандони Марказ ҳуқуқ доранд бо маводҳои ки ба онҳо марбутаст, шинос шаванд.

8.32. Дар ҳолатҳои зарурӣ ҷаласаҳои ғайринавбатии Марказ гузаронида мешаванд.

8.33. Кормандони Марказ барои ба ҳисоб гирифтани омили кории худ бояд иштироки фаъол намоянд. Оид ба ҳамаи самтҳои фаъолияти худ сармутахассисон ва мутахассисони Марказ ҳар нимсола ҳисоботи инфиродӣ ба директори Марказ месупоранд.

8.34. Вобаста ба ихтисори ҳаҷми корӣ аз кор овоз кардани кормандоне, ки аз тариқи қарордод интихоб шудаанд, фақат баъди ҳатми соли таҳсил ва бо ташабуси маъмурият сурат мегиранд.

9. САРЧАШМАҲОИ МАБЛАҒГУЗОРӢ ВА ТАРТИБИ ИСТИФОДАБАРИИ ЗАХИРАҲОИ МОДИИ МАРКАЗ

9.1. Сарчашмаҳои маблағгузори Марказ буҷаи давлатӣ, грантҳои ташкилотҳои байналмиллалӣ ва қарзҳои давлатӣ, ҳамчунин дигар сармояҳо дар доираи қонунгузори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд.

9.2. Сметаи хароҷоти МОМА аз тарафи ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино тасдиқ карда мешавад.

9.3. Ҳамасола дар Марказ инвентаризатсияи манекенҳо, моделҳо, муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ ва дигар молу мулки арзишдор бо иштироки кормандони Марказ гузаронида мешавад.

9.4. Ҳангоми воридот дар Марказ ба ҳамаи манекенҳо, моделҳо, муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ ва дигар молу мулки арзишдор рақам гузошта мешавад. Рақамгузорӣ аз ҷониби кормандони бухгалтерияи моддии донишгоҳ ва кормандони Марказ гузаронида мешавад.

9.5. Ҳангоми воридот дар Марказ ҳамаи манекенҳо, моделҳо, муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ ва дигар молу мулки арзишдор аз таснифот гузаронида мешаванд. Дар дафтари махсус номгӯ ба забонҳои тоҷикӣ, русӣ, англисӣ; коди истеҳсолкунанда; коди аз шартномаи харид; шифри бухгалтерияи моддии донишгоҳ; спетсификатсия (қисмҳои асосӣ - маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ; лавозимот - қисмҳои иловагӣ, қисмҳои эҳтиётӣ, қисмҳои ҳарачотӣ; маводи ҳарачотӣ, олотҳо, таҷҳизоти компютерӣ асбобҳо, мебел, инвентари хоҷагӣ); таъинот – дар кадом фанҳои таълимӣ истифода бурда мешаванд; миқдор; рақами инвентаризатсияшуда; нархи як адад; маблағи умумӣ (ҳам ба асъори миллӣ, ҳам ба асъори хориҷӣ); санаи воридот; ширкати истеҳсолкунанда; номгӯи сарпарастон навишта мешаванд.

9.6. Ҳар як устоди Марказ бояд маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, олотҳо, таҷҳизоти компютерӣ асбобҳо, мебел, инвентари хоҷагӣ ва дигар молу амвол дар ҳучраҳои таълимии худ ва дар анборҳо ба ҳисоб гирад, нигоҳубин кунад, ва дар гузаронидани инвентаризатсияи маводи мавҷудаи Марказ мунтазам иштирок намояд.

9.7. Устодони Марказ истифода бурдани манекен, модел ва муляжҳо, тренажёрҳо, моделҳои автоматикунонидашуда ва виртуалӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълими симулятсионӣ, барномаҳои компютерии таълимӣ-интерактивӣ дар раванди таълим бояд таъмин намоянд.

9.8. Устодони Марказ дар мӯҳлати муқарраршуда барои гирифтани маводи таълимӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти таълимӣ, асбобҳои зарурӣ, қисмҳои иловагӣ, қисмҳои эҳтиётӣ, қисмҳои ҳарачотӣ, маводи ҳарачотӣ ва дигар молу амволи зарурӣ дархост ба директори Марказ пешниҳод мекунад.

9.9. Ҳангоми вайрон ё корношоам шудани маводу таҷҳизоти таълимӣ, асбобҳо ва дигар молу мулк арзишдор санадҳои нуксондор, санадҳо барои таъмир ва санадҳо аз эътибор соқит кардани онҳо, ҳамчунин аз камомад ва вайроншавии мавод аз ҷониби директори Марказ, яке аз сармутахассисони Марказ, яке аз мутахассисони Марказ, озмоишгар ё барномасози Марказ

таҳия ва тартиб дода мешавад ва ба бухгалтерияи моддии донишгоҳ пешниҳод карда мешавад.

9.10. Ҳуҷҷатҳои инвентаризатсия, баҳисобгирии воридоту содироти молу мулки арзишдор бояд нигоҳубин ва мунтазам ба муовинати хоҷагидорӣ пешниҳод карда шавад.

10. НАЗОРАТИ ФАЪОЛИЯТИ МАРКАЗ

10.1. Оид ба сифати фаъолияти Марказ ва кормандони он дар Китоби таклифу пешниҳодот хоҳишмандон метавонанд фикру ақидаҳои худро нависанд.

10.2. Фаъолияти кормандони Марказ бо роҳи анкетагузарони дар байни донишҷӯён муайян карда мешавад.

10.3. Мониторинги фаъолияти Марказ аз ҷониби сохторони дахлдорӣ донишгоҳ мунтазам гузаронида мешавад.

10.4. Дар давраи 6 моҳа, 12 моҳаи соли тақвимӣ ва дар давраи соли таҳсил ҳисоботдиҳии МОМА гузаронида мешавад.

10.5. Ҳисоботҳои МОМА дар асоси Нақшаҳои кории Марказ таҳия карда мешаванд. Дар ҳисобот муқоисаи нишондодҳои панҷ соли охир бояд пешниҳод карда шавад.

10.6. Ҳамасола дар ҷаласаи Раёсат ва дар ҷаласаи Шӯрои Олимони ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино Ҳисоботи солонаи Марказ бо маъруза аз ҷониби директори Марказ пешниҳод карда мешавад.

10.7. Назорати фаъолияти МОМА ва ҳисоботдиҳии он тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

11. ФЕҲРАСТИ ҲУҶҶАТГУЗОРӢ ДАР МАРКАЗ:

1. Паёмҳо, қарорҳо, фармонҳо дастурҳо ва супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ.
2. Қарорҳо, фармонҳо ва дастурҳо, санадҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоти иҷроияии ҳокимияти давлатӣ.
3. Қарорҳо, фармонҳо ва дастурҳо, санадҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Стандартҳои таҳассусӣ.
4. Фармоишҳои ректор ва супоришҳои муовинони ректор.
5. Қарорҳои Раёсат, Шӯрои олимон, Шӯрои илмию методӣ.
6. Оинномаи донишгоҳ, Низомномаи Марказ.
7. Дастурҳои вазифавии кормандон, дастурамали коргузорӣ.
8. Нақшаҳои кории Марказ.
9. Суратҷаласаҳои Марказ.
10. Воҳидҳои корӣ ва речаи кории кормандони Марказ.
11. Корҳои таълимӣ.
12. Корҳои таълимӣ-методӣ.
13. Рӯйхати малакаҳои амалӣ.
14. Дарсҳои иловагӣ-машваратӣ.
15. Санҷишҳо, имтиҳонҳо.
16. Корҳои илмӣ.

17. Корҳои тарбиявӣ-фарҳангӣ.
18. Такмили ихтисоси кормандони Марказ.
19. Дафтари воридот ва содироти мактубҳо, аризаҳо ва ғайра.
20. Нақшаҳо ва ҳисоботҳои инфиродии устодони Марказ.
21. Хуччатҳо оид ба таъминоти моддӣ-техникии чараёни таълим.
22. Ҳисоботҳои Марказ.
23. Бойгонӣ.

«Низомномаи Маркази омӯзиши малакаҳои амалии ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино ба номи Абӯалӣ ибни Сино» дар суратчаласаи Марказ, муҳокима ва тасдиқ карда шудааст, протокол № 11, аз санаи 29 июни соли 2018.

НИЗОМНОМАИ МАЗКУР ДИДА ВА ТАСДИҚ КАРДА ШУДААСТ:

Дар ҷаласаи Шӯрои илмӣ - методии донишгоҳ

протокол № _____ аз _____ соли 2019

Дар ҷаласаи Шӯрои олимони донишгоҳ

протокол № _____ аз _____ соли 2019